

009184 2005 PZDB-B-05105

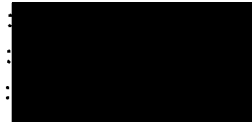
aanvraag vergunning Natuurbeschermingswet dijk

Gedeputeerde Staten van Zeeland
PoOstbus 6001
433w0 LA Middelburg

uw brief :
uw kenmerk :
ons kenmerk : 2005010189a
bijlagen :

behandeld door :
doorkiesnummer :
e-mail :

onderwerp : Vergunningaanvraag Natuurbeschermingswet

Middelburg, 26 augustus 2005

Geacht college,

In verband met uit te voeren dijkversterkingswerkzaamheden aan het dijkvak Al-te-kleinpolder en Oud-Noord-Bevelandpolder gelegen langs het beschermde (staats)natuurmonument Oosterschelde, verzoeken wij u, als Waterschap Zeeuwse Eilanden, aan ons een vergunning ingevolge de Natuurbeschermingswet voor deze werkzaamheden te verlenen. Ter onderbouwing van dit verzoek geldt het volgende.

Aanleiding en doel

Een groot deel van de Nederlandse dijken wordt aan de zeezijde tegen golven beschermd door een steenbekleding. Uit waarnemingen van het waterschap en onderzoek van de Technische Adviescommissie voor de Waterkeringen is naar voren gekomen dat in Zeeland deze steenbekleding onvoldoende tegen zeer zware stormen bestand is. Anders gezegd: de steenbekleding is in veel gevallen te licht en voldoet niet aan de veiligheidsnorm.

Om dit probleem op te lossen is in 1996 het project Zeeweringen gestart. Hierin werken Rijkswaterstaat en de Zeeuwse waterschappen samen. Daarvoor is het projectbureau Zeeweringen in het leven geroepen. Het doel is de met steen beklede delen van het buitentalud van de dijk te verbeteren op de plaatsen waar dat nodig is. Andere aspecten van de sterkte van de dijk worden in principe buiten beschouwing gelaten.

Veiligheidstoetsing

In het kader van de normen van de Wet op de waterkering heeft het waterschap Zeeuwse Eilanden in 2000 en 2003 het gehele dijktraject geïnventariseerd en globale en gedetailleerde toetsingen uitgevoerd. Uit deze toetsing blijkt dat ten aanzien van het genoemde dijktraject, met uitzondering van de basaltbekleding tussen dp 1790 en dp 1794 (+15m), de bekleding is afgekeurd. Verwezen wordt naar paragraaf 2.1.4 van de hierna te noemen planbeschrijving (Bijlage 1) en daarin genoemde bijlage.

De steenbekleding van het dijktraject Oud-Noord-Bevelandpolder dient te worden verbeterd. Veiligheid is eerste prioriteit, maar daarnaast is er ook aandacht voor de gevolgen van de dijkverbeteringswerken voor het landschap, de natuur, cultuurhistorie (de zogenoemde LNC-waarden) en overige belangen, zoals ruimtelijke ordening, omwonenden en milieu.

Documenten en onderzoeksgegevens

Primair gebaseerd op het bepaald in artikel 7 e.v. van de Wet op de waterkering, is er voor de uit te voeren werken een planbeschrijving opgesteld. De planbeschrijving, documentnummer PZDT-R-05025 ontw (Bijlage 1), is een samenvatting van het technisch ontwerp en andere studies.

Daarnaast heeft er in het kader van de (inter)nationale wet- en regelgeving op het gebied van de natuur een passende beoordeling plaatsgevonden in verband met de beschermde status van het betrokken gebied op grond van de Natuurbeschermingswet en de Vogel- en Habitatrichtlijn. Deze passende beoordeling is vastgelegd in een rapportage van het Bureau Waardenburg, rapportnummer 05-036, d.d. 18 augustus 2005 (Bijlage 2).

Deze aanvraag om vergunning op grond van de Natuurbeschermingswet, is mede gebaseerd op deze (bijgevoegde) documenten. Daar waar aan de orde wordt naar deze documenten/rapporten verwezen.

Overigens is door het Bureau Waardenburg tevens onderzoek verricht naar de aanwezige planten- en diersoorten op grond van de Flora- en Faunawet. De rapportage hiervan is niet bijgevoegd. Het betreft hier immers beschermde soorten los van het beschermd gebied. Voor zover specifieke soorten aanleiding hebben gevormd voor de aanwijzing van het gebied als staatsnatuurmonument en/of Speciale Beschermingszone, wordt daaraan aandacht besteed in de genoemde bijlage 2.

Situering

Het dijktraject Oud-Noord-Bevelandpolder ligt ten noorden van het dorp Kats (gemeente Noord-Beveland). Het traject bevindt tussen dijkpaal 1767 (+60m) en dp 1797. Het heeft een lengte van circa 3000 m. De aan de noord- en zuidzijde grenzende trajecten zijn nog niet verbeterd. De vooroever van het traject bestaat tussen dp 1767 (+60 m) en dp 1790 uit slikken en tussen dp 1767 en dp 1779 (+10 m) uit een smalle strook voormalig schor. Op het deel tussen dp 1788 en dp 1791 bevinden zich een vijftal strekdammen tegen de dijk. De locatie van het projectgebied is weergegeven in de figuren 1 en 2 van de planbeschrijving (Bijlage 1).

Voor een beschrijving van de huidige opbouw en bekleding van de dijk wordt verwezen naar paragraaf 2.1.2 van de planbeschrijving (Bijlage 1).

Het dijktraject is in eigendom en beheer bij waterschap Zeeuwse Eilanden.

Aard en beschrijving van de werkzaamheden

Aangezien het hier gaat om een bestaand traject waarvan de reeds aanwezige steenbekleding moet worden verbeterd, zijn er geen alternatieven t.a.v. de locatie mogelijk. Het aantal oplossingsrichtingen is hierdoor beperkt. Deze moeten vooral gezocht worden in de diversiteit aan bekledingstypen.

Een van de uitgangspunten is dat de constructie een levensduur moet hebben van ten minste 50 jaar (zie ook 3.3.1). Op basis hiervan zijn 4 alternatieven onderzocht.

Na toepassing van diverse selectiecriteria is er gekozen voor de constructie van zetsteen op uitvullaag met gebruik van beton-, graniet-, en koperslakblokken en basalt- en betonzuilen (alternatief 1 in de planbeschrijving).

Voor een volledig overzicht van de onderzochte alternatieven en de toegepaste selectiecriteria, alsmede de motivatie voor het gekozen alternatief, wordt verwezen naar hoofdstuk 4 van de planbeschrijving (Bijlage 1). Bij alle alternatieven is een verbetering van de huidige natuurwaarden mogelijk, uitgezonderd in de ondertafel tussen dp 1794 en dp 1797. De mogelijke verbete-

ring is naar verwachting groter bij een bekleding van betonzuilen welke wordt toegepast bij het gekozen alternatief.

Een anders aspect van de uit te voeren werkzaamheden is dat tussen dp 1767 (+60 m) en dp 1790 en tussen dp 1795 (+15 m) en dp 1797 de teen van de dijk richting Oosterschelde zal verschuiven:

van dp 1767 + 60 m tot dp 1778 + 45 m: 4,85 m;

van dp 1778 + 45 m tot dp 1780 + 80 m: 1,10 m;

van dp 1780 + 80 m tot dp 1783 + 20 m: 1,35 m;

van dp 1783 + 20 m tot dp 1786 + 55 m: 2,05 m;

van dp 1786 + 55 m tot dp 1790: 2,15 m;

van dp 1794 + 15 m tot dp 1797; 1,65 m.

De kreukelberm zal op deze delen eveneens richting Oosterschelde verschuiven.

Overigens zal de kreukelberm weer worden toegedekt met materiaal welke vrijkomt bij het blootleggen van de oude kreukelberm.

Periode van uitvoering

Tussen 1 oktober en 1 april mag de glooiing niet worden opgebroken. De kans dat er schade optreedt als gevolg van de weersomstandigheden is dan te groot. De werkzaamheden aan de glooiing zelf zullen worden gespreid over de periode tussen 1 april 2006 en 1 oktober 2006. Voorbereidende werkzaamheden (plaatsen keten, opslag materiaal e.d.) vinden mogelijk eerder plaats.

Tijdens de werkzaamheden zal mogelijk gebruik gemaakt worden van het bij de haven van Kats behorende opslagterrein voor de opslag van materiaal en materieel.

Natuurbelangen

Inleiding

Zoals hierboven vermeld is er door het Bureau Waardenburg een inventarisatie van natuurwaarden verricht en is de voorgenomen dijkverbetering beoordeeld op de effecten. In het kader van deze vergunningaanvraag zal met name aandacht worden besteed aan de status van het gebied als beschermd (staats)natuurmonument onder de Natuurbeschermingswet. Aangezien de onlangs gewijzigde Natuurbeschermingswet 1998, waarin het toetsingskader van de Vogel- en Habitatrichtlijn is opgenomen, thans nog niet in werking is getreden, zal er bij deze aanvraag om vergunning ook daaraan aandacht worden besteed.

In de rapportage van Bureau Waardenburg worden de beoordelingen op grond van de Vogel- en Habitatrichtlijn en de Natuurbeschermingswet apart uitgevoerd.

In deze aanvraag zal worden volstaan met de vermelding van de conclusies en aanbevelingen van het rapport. Voor een volledig inzicht in de uitgevoerde passende beoordeling wordt verwezen naar de betreffende rapportage (Bijlage 2).

Beoordeling kwalificerende en voor de Nb-wet relevante vogelsoorten

Geconcludeerd kan worden (zie hoofdstuk 8 bijlage 2) dat de dijkverbeteringswerkzaamheden bij de Oud-Noord-Bevelandpolder zonder mitigerende maatregelen mogelijk (tijdelijke) significante effecten hebben voor niet broedvogels van de kwalificerende soorten tureluur, bontbekplevier en steenloper. Voor andere kwalificerende soorten die in de nazomer mogelijk regelmatig bij laagwater op de slikken bij de Oud-Noord-Bevelandpolder binnen de 200 m verstoringszone foerageren, worden geen significante effecten van de dijkwerkzaamheden verwacht. De aantalsgrenzen waarboven significante effecten mogelijk zijn liggen voor deze soorten beduidend hoger dan voor tureluur, bontbekplevier en steenloper. Deze aantallen worden niet gehaald of de piekaantallen van deze soorten worden in dit deel van de Oosterschelde vastgesteld buiten de periode dat de werkzaamheden zijn gepland (1 oktober – 1 april).

Het Schor van Kats fungeert met name in het voorjaar (april, mei) en in de nazomer (juli, augustus, september) tevens als hoogwatervluchtplaats voor grotere aantallen steltlopers (o.a. rosse grutto, tureluur en steenloper). Uitgaande van een goede fasering (zie planbeschrijving), het tijdelijke karakter van de werkzaamheden (één seizoen), en het weer terug aanbrengen van het voormalige schor met een hogere maaiveldligging dan thans, zijn geen blijvende effecten van verstoring van de hvp's te verwachten en is geen sprake van aantasting van de gunstige staat van instandhouding van de betreffende soorten.

Met betrekking tot soorten die binnen het plangebied kunnen broeden, is een mogelijk significant effect van de dijkverbeteringswerkzaamheden te verwachten op de bontbekplevier, er vanuit gaande dat verstoring gedurende één broedseizoen een meerjarig effect zal hebben.

De verwachte effecten van de dijkwerkzaamheden op vogels kunnen zoveel mogelijk worden voorkomen door mitigerende maatregelen te treffen. Indien de werkzaamheden dusdanig worden gefaseerd dat er steeds voldoende geschikte uitwijkmogelijkheden zijn om te foerageren, rusten of broeden, dan worden in het kader van de Vogelrichtlijn en Nb-wet geen significante effecten van de dijkwerkzaamheden op vogels verwacht.

Cumulatieve effecten

Voor een passende Vogelrichtlijnbeoordeling dient in het kader van de interpretatie van artikel 6 van de Habitatrichtlijn rekening te worden gehouden met cumulatieve effecten van andere ingrepen in of nabij de speciale beschermingszone.

De hierboven beschreven effecten van de dijkverbetering bij de Oud-Noord-Bevelandpolder kunnen met behulp van mitigerende maatregelen tot nihil worden gereduceerd. Hierdoor draagt de beschreven ingreep niet bij aan cumulatie van effecten. Door maximale spreiding van dijktrajecten in ruimte en tijd per deelgebied binnen de Oosterschelde, zijn er altijd uitwijkmogelijkheden voor foeragerende en overtuigende watervogels en worden eventuele cumulatieve effecten van dijkverbeteringswerkzaamheden in de Oosterschelde voorkomen.

Beoordeling kwalificerende en voor de Nb-wet relevante soorten (excl. vogels)

Met uitzondering van het klein zee gras treden op de kwalificerende Habitatrichtlijn- en Nb-wetsoorten onder invloed van de dijkwerkzaamheden geen significante effecten op, omdat deze soorten niet of nauwelijks in de directe omgeving van het dijktraject aangetroffen worden en verder ook geen specifieke binding hebben met de dijk zelf. Het klein zee gras ondervindt niet direct significante effecten van de dijkwerkzaamheden, maar mogelijk wel op indirecte wijze significante effecten door de vertroebeling van de waterkolom veroorzaakt door de werkzaamheden tot mogelijk 500 m uit de dijk. Dit effect kan waarschijnlijk worden gemitigeerd, bijvoorbeeld door de hoogte van het sedimentoppervlak in de werkstrook na de werkzaamheden op hetzelfde niveau te brengen als voor de werkzaamheden. Monitoringsonderzoek is inmiddels gestart.

Cumulatieve effecten

Een cumulatief significant effect op zee gras zou kunnen optreden onder invloed van alle geplande dijkverbeteringswerkzaamheden. Om cumulatieve effecten te voorkomen is het zinvol om eerst de effecten van de dijkverbeteringswerkzaamheden in 2006 op zee gras te monitoren, alvorens de werkzaamheden te beginnen op de andere dijkvakken, waar zee gras tot in of tot vlakbij de werkstrook groeit.

Beoordeling kwalificerende en voor de Nb-wet relevante habitattypen

Op de kwalificerende habitattypen treden onder invloed van de dijkwerkzaamheden geen significante effecten op. De werkzaamheden tasten slechts een klein deel aan van het aanwezige kwalificerende habitatype 1160 ('Grote krekens, ondiepe krekens en baaien'), wat een te verwaarlozen percentage van het totale oppervlakte van dit habitatype in het Habitatrichtlijngebied Oosterschelde is. Bovendien kan er herstel optreden zodat geen sprake is van een permanent significant effect op de langere termijn. De werkzaamheden hebben geen invloed op het aanwezige kwalificerende habitatype 1320 ('Schorren met slijkgrasvegetatie') of voor de Nb-wet relevante habitattypen.

Wel zijn mogelijk significante effecten van de werkzaamheden te verwachten op de voor het habitatype 1160 typerende soort klein zee gras, als gevolg van door de werkzaamheden veroorzaakte vertroebeling van de waterkolom tot mogelijk 500 m uit de dijk.

Cumulatieve effecten

Voor een passende Habitatrichtlijnbeoordeling dient in het kader van de interpretatie van artikel 6 van de Habitatrichtlijn rekening te worden gehouden met cumulatieve effecten van andere ingrepen in of nabij het Habitatrichtlijngebied.

Voor de klein zee gras, een soort kenmerkend voor habitatype 1160, kunnen cumulatieve effecten gaan optreden. Omdat op de aanwezige kwalificerende of voor de Nb-wet relevante habitattypen geen effecten van de dijkwerkzaamheden bij de Oud-Noord-Bevelandpolder te verwachten zijn, draagt de ingreep verder niet bij aan cumulatie van effecten.

Alternatievenafweging

Locatie-alternatieven zijn niet aan de orde: de bekleding op het onderhavige dijkvak is als onvoldoende veilig getoetst en moet dus worden vervangen c.q. opgeknapt. Verschillende alternatieven voor de wijze van dijkverbetering zijn in de ontwerpnota beschreven. Deze alternatieven zijn op grond van economische, technische, milieu- of veiligheidsafwegingen afgevalen (zie hiervoor en hoofdstuk 4 van de planbeschrijving (Bijlage 1)).

Dwingende redenen van groot openbaar belang

De dijkverbeteringswerkzaamheden vinden plaats omwille van de veiligheid van de bevolking van Zeeland. Conform de Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn, de Flora- en faunawet en bijbehorende interpretatie-handleidingen van de Europese Commissie en het Ministerie van LNV (EU, 2000; LNV, 2003) valt dijkversterking in de categorie van activiteiten die worden uitgevoerd om een 'dwingende reden van groot openbaar belang', in dit geval de veiligheid van de bevolking.

Compensatie van significante effecten

Compensatie in het kader van de Vogel- en Habitatrichtlijn of de Nb-wet is aan de orde indien na het treffen van mitigerende effecten nog steeds significante effecten te verwachten zijn.

Compensatie van significante effecten is op het dijktraject Oud-Noord-Bevelandpolder niet aan de orde, indien de mogelijke significante effecten door mitigerende maatregelen verminderd kunnen worden tot nul of tot een aanvaardbaar, niet-significant niveau.

mitigerende maatregelen

Zoals ook in de planbeschrijving staat aangegeven is het zo dat indien er geen maatregelen worden genomen, het niet uit te sluiten is, dat er significante effecten zullen optreden op met name broedende en foeragerende vogels en mogelijk ook op het zeegras. Voor het beperken van deze gevolgen worden de volgende mitigerende maatregelen getroffen:

1. Tussen dp 1778 + 45 meter en dp 1797 bedraagt de breedte van de werkstrook maximaal 15 meter gerekend vanuit de waterbouwkundige teen van de dijk.
2. Tussen dp 1771 + 55 meter en dp 1777 + 50 meter bedraagt de breedte van de werkstrook maximaal 10 meter, gerekend vanuit de waterbouwkundige teen van de dijk.
3. Tussen dp 1767 + 60 meter en dp 1771 + 55 meter en op de locatie tussen dp 1777+50 meter en 1778 + 45 meter bedraagt de werkstrookbreedte maximaal 6 meter, gerekend vanuit de waterbouwkundige teen van de dijk.
4. De kreukelberm is gerekend vanuit de gerekend vanuit de waterbouwkundige teen van de dijk maximaal 5 meter breed.
5. Gedurende de werkzaamheden wordt het voorland buiten de werkstrook en/of de kreukelberm niet betreden, noch door personen noch door materieel. Ook wordt er, met uitzondering van op de reeds aangegeven locaties, geen materiaal c.q. grond gestort of tijdelijk opgeslagen op het slik.
6. Vóór 10 april wordt het schelpengruis en zand aanwezig op de ondertafel ter hoogte van dp 1777, en tussen dp 1772 en dp 1774, afgegraven. Dit wordt naar het hoekje boven GHW bij de inlage ter hoogte van dp 1767 gebracht. Het schelpengruis en zand wordt daar egaal uitgespreid.
7. Tussen 10 april en 10 augustus wordt er in het hoekje bij de inlage ter hoogte van dp 1767 (boven GHW) niet gewerkt of gereden. Deze locatie ligt ca. 100 meter uit de teen van het aan te pakken dijktraject.
8. Tussen 10 april en 15 juli wordt er op het dijkgedeelte tussen dp 1778 + 35 meter en dp 1785 niet gewerkt en/of gereden.
9. Het dijkgedeelte tussen dp 1767 en dp 1778 +45 meter wordt in het jaar van uitvoering vóór 15 juli uitgevoerd. Vervolgens wordt er op dit gedeelte niet meer gewerkt of gereden. Om op het werk te komen met materieel kan ter hoogte van dp 1778 + 45 meter een dijkovergang worden aangelegd; een afrit is ter hoogte van dp 1767 reeds aanwezig.
10. Tussen dp 1767 en dp 1771 +55 meter wordt het slik langs de dijk na het aanbrengen van de nieuwe bekleding zo veel mogelijk op oorspronkelijke hoogte teruggebracht. Overtollig materiaal wordt afgevoerd naar de ondertafel en kreukelberm van het dijktraject tussen dp 1771+55 meter en dp 1777 + 50 meter.
11. Tussen dp 1771 + 55 meter en dp 1777 + 50 meter wordt het overtollig materiaal gedeponeerd op de ondertafel, kreukelberm en verdrongen schor, waardoor een kunstmatig "schor" en hoogwatervluchtplaats(en) kunnen ontstaan. De maximale breedte gerekend vanuit de waterbouwkundige teen van de dijk, bedraagt maximaal 10 meter (+ gelijk aan de maximale breedte werkstrook aldaar). De hoogte ligt tussen minimaal 2,2 meter en maximaal

3 meter boven NAP. De lengte parallel aan de dijk is afhankelijk van de beschikbare hoeveelheden. Het nieuwe "schor" wordt zo flauw mogelijk aangesloten op de dijkglooiing en het reeds bestaande schor of slik. Om erosie tegen te gaan zal bodemverdichting van de top laag plaatsvinden.

12. Overtollig materiaal (grond en stenen) dat tussen dp 1779 en 1797 vrijkomt bij het uitgraven en vervangen van de dijkteen, wordt in de (nieuwe) kreukelberm verwerkt door het binnen de kreukelberm maximaal uit te spreiden. Eventuele perkoenpalen worden verwijderd en afgevoerd. Het aangrenzende slik dat deel heeft uitgemaakt van de werkstrook, wordt op de oorspronkelijke hoogte teruggebracht.
13. Het gras op de dijk wordt zo kort mogelijk gemaaid in de tweede helft van maart.

Ad 1, 2, 3, 4)

Hiermee wordt schade aan schorren en slikken en daar aanwezige grasvelden zo veel mogelijk voorkomen.

Ad 5 en 6)

Hiermee wordt een broedplaats gecreëerd voor de bontbekplevier. Door er tussen 10 april en 10 augustus niet te rijden en óf te werken wordt voorkomen dat een eventueel zich hier vestigend paartje wordt verstoord.

Ad 7)

De verbrede buitenberm tussen dp 1781 en dp 1783 geldt als een vervangende hoogwatervluchtplaats.

Gelet op bovenstaande informatie en de daarbij behorende documenten die bij deze aanvraag zijn gevoegd, verzoeken wij u de toe te passen procedure binnen afzienbare tijd te laten aanvangen zodat de vergunning voor de aanvang van de werkzaamheden verleend zal zijn

Hoogachtend,

namens het dagelijks bestuur
van waterschap Zeeuwse Eilanden

directeur Waterkeringen en Wegen